

KIRKENS
BYMISJON

0150

VERDIDOKUMENT

VISJON | OPPDRAG | VERDIER

ROM FOR ALLE

Hva er det, når alt kommer til alt, som virkelig betyr noe?

Hva er det som motiverer oss, som driver oss, som utfordrer oss?

Hva er det vi ikke kan tenke oss å bytte ut med noe annet?

Hva er det som er godt, rett og slett fordi det er godt, og rett, fordi det er rett?

Hva er uerstattelig for oss?

Med slike spørsmål sirkler vi inn våre verdier. Verdiene er både gulvplanker og ledestjerner. De gir fast fundament under føttene, og markerer mål å styre etter og strekke seg mot.

Kirkens Bymisjons visjon er at mennesker i byen opplever respekt, rettferdighet og omsorg. Denne visjonen springer ut av troen på Gud som livets Gud. En Gud som reiser opp den nedbøyde, og inviterer til fellesskap på tvers av forskjeller og livshistorier. En Gud på gata og i dagligstua på sykehjemmet. En Gud med menneskelige ansiktstrekk.

I dette heftet vil du finne fundamentale verdier som vi vil skal prege alt vårt arbeid. Vi har også valgt ut noen tekster og illustrasjoner som utdyper disse verdibegrepene.

I Kirkens Bymisjon vil vi at verdiene skal invitere og inspirere, korrigere og påskynde. Derfor vil vi stadig løfte dem fram, drøfte dem i lys av nye utfordringer, og trenge dypere inn i en forståelse av hvordan vi kan virkeliggjøre dem i det daglige arbeidet.

Dette er våre verdier. Men de kan aldri være bare våre. Og det fine med verdier er at jo flere som deler dem, jo mer blir de synlige og virkekraftige rundt oss. Som verdighet. Som fellesskap. Som solidaritet. Som rettferdighet. Som barmhjertighet. Som tro og håp.

VISJON

Kirkens Bymisjons visjon er at menneskene i byen erfarer respekt, rettferdighet og omsorg.

Avdekke, lindre og forandre

KIRKENS BYMISJONS OPPDRAG

Kirkens Bymisjons oppdrag er:

Å se og avdekke krenkelse og nød. Nøden er ofte skjult for dem som har makt og ansvar i samfunnet. Nøden holdes ofte også skjult av dem som opplever den. Det er nødvendig å snakke sant om hva nød, krenkelse og urettferdighet gjør med menneskers liv og verdighet.

Å gi hjelp, trøst og nærvær. De som har det vanskeligst, bør få det beste av det vi kan gi dem.

Å påvirke og endre årsakene til nød, urett og krenkelse, og arbeide for en rettferdig fordeling. I dette arbeidet er det vesentlig å bidra til at enkeltmennesker og grupper gis mot, myndighet og mulighet til selv å gjøre noe med sin situasjon.

Ikke gå foran meg,
for jeg kan kanskje ikke følge deg.
Ikke gå bak meg,
for jeg kan kanskje ikke lede deg.
Gå ved siden av meg
og vær min venn.

Vestelien – behandlingssenter for rusmiddelavhengige

Alle trenger noen av og til – særlig de yngste.

Fra arbeidet blant barn, unge og familier

Vi skal aldri tro at vi har funnet sannheten om
den andre og derigjennom slutte å forundre oss.

Natthjemmet for kvinner

Et øyeblikks erfaring av verdighet er like mye
verd som en endring som varer over tid.

Aksept – senter for alle berørt av hiv

Mennesket lever ikke av brød alene
men
av skjønnhet og harmoni
sannhet og godhet
arbeid og hvile
vennskap og fellesskap
men
av poesien i lyrikken
av vismenns klokskap
helgneses hellighet
store menneskert eksempel
men
av samvær og opplevelser
av å søke og finne
tjene og dele
elske og bli elsket.

(Oversatt fra engelsk
av Guri Sjøvold)

Engelsborg Ressursenter for eldre og pårørende

Avdekke, lindre og forandre

KIRKENS BYMISJONS OPPGAVER

Kirkens Bymisjons oppgaver er:

Å arbeide for, med og blant byens mennesker, særlig de svakest stilte.

Å avdekke og bekjempe krenkelser av enkeltmennesker og grupper.

Å drive forebyggende arbeid som kan verne mennesker mot nød og kriser.

Å arbeide for at nød blir lindret og dens årsaker endret.

Å fremme rettferdighet, og arbeide for en mer rettferdig fordeling av samfunnets goder.

Å gi mot til å leve og mot til å tro, og bidra til at håp og livslyst kan holdes levende under alle forhold.

Å arbeide for at mennesker ved livets slutt får hjelp til å møte døden på en verdig måte.

Å være kirke i byen der annet menighetsliv ikke når fram.

KIRKENS BYMISJONS MENNESKESYN OG VERDIER

Vårt mål er å møte mennesker med kjærighet og respekt. I all virksomhet som har med andre mennesker å gjøre, er menneskesynet det mest avgjørende for hvordan vi handler.

Kirkens Bymisjons menneskesyn kommer til uttrykk gjennom de verdier som preger vårt arbeid.

Vårt menneskesyn gir oss et samfunnssyn som forplikter oss til alltid å tale og handle for og sammen med de som er svakest stilt i samfunnet.

verdighet

felleskap

rettferdighet

solidaritet

barmhjertighet

håp og tro

Empowerment: – En deltaker ser på seg selv som en person med valgmuligheter og ikke som et objekt for andres beslutninger og handlinger.

Primærmedisinsk Verksted – senter for helse, dialog og utvikling

VERDIGHET

Alle mennesker er skapt i Guds bilde med en verdi og en verdighet ingen har rett til å krenke.

Vi tror at Gud elsker alle mennesker, og at all kjærlighet har Gud som kilde. Derfor har alle mennesker krav på å bli møtt med den samme verdighet, respekt og omsorg uansett livssituasjon.

Verdigheten kommer også til uttrykk ved at mennesket gis muligheter til oppreisning og nytt liv, uansett hva det har opplevd av lidelse, fornedrelse og ondskap. Kirkens Bymisjon vil holde fast det enkelte menneskes verdi og verdighet også når endring ikke ser ut til å skje.

FELLESSKAP

Mennesket er skapt til fellesskap med andre.

Vi er avhengige av hverandre. Avhengigheten kan brukes til å krenke andre gjennom overgrep og annen maktmisbruk. Men det er samtidig i møte med hverandre at vi forstår oss selv og finner vår egen identitet. Tillitsfull kontakt med andre fyller oss med håp og glede, gir nærvær og tilhørighet, egenverd og stolthet. Vår oppgave er å skape fellesskap der disse verdiene finnes, og bekjempe avhengighetens destruktive og livshemmende muligheter.

Den flerkulturelle byen viser oss nye utfordringer og muligheter for menneskelig fellesskap.

Vi ønsker at dette perspektivet skal være sentralt i Kirkens Bymisjons fellesskapsbyggende arbeid.

I vårt land har materialismen stått sterkt de senere år. Vi tror og mener at andre verdier er viktigere og mer avgjørende for et verdig menneskeliv. Vi ønsker gjennom våre fellesskap å være en motkultur mot det forbruk som ødelegger og krenker. Vi vil skape møtesteder hvor individet kjenner seg sett og hørt uavhengig av status, utdanning eller økonomiske muligheter.

RETTFERDIGHET

Alle mennesker har de samme grunnleggende rettigheter og forpliktelser. Dette gjelder for alle – uansett hudfarge, kultur, religion, sosial status, seksuell legning, kjønn eller annet.

Alle har rett til liv, helse, bolig, utdanning, arbeid, religionsutøvelse og rettssikkerhet. Dette er begrunnet i alle menneskers unike verdi. Alt liv er gitt og skapt av Gud. Vi skal forvalte alt etter Guds vilje. Gud har bedt oss forvalte det slik at alle får sin del og spesielt bedt oss sikre at fattige og undertrykte får det de har rettmessig krav på. Kirkens Bymisjon vil delta i samfunnsdebatten på en måte som bidrar til at det etableres ordninger og systemer som sikrer at alle får del i samfunnets goder.

Vi tror på mennesket som vakkert, stolt og modig
Vi tror at mennesket er rikt og mangfoldig
Vi tror at mennesket har i seg den styrken som
skal til for å gjennomføre det som den enkelte har
som mål å klare.

Aksept – senter for alle berørt av hiv

Ikke noe menneske er ulovlig...

Helsesenter for papirløse migranter

Det hjelper ikke å ha rettigheter hvis du ikke
klarer å hevde din rett.

Gatejuristen

Den enkelte har aldri med et annet menneske å gjøre
uten at han holder noe
av dets liv i sin hånd
Det kan være meget lite
En forbigående stemning
En opplagthet
man får til å visne
eller som man vekker
en lede som man utdyper eller hever
Men det kan også være så forferdelig mye
slik at det simpelthen står til den enkelte
om den andres liv vil lykkes eller ikke.

K.E. Løgstrup: Den etiske fordring
Gyldendal Dansk Forlag

SOLIDARITET

Kirkens budskap gir myndighet og verdighet til fattige og dem som på ulike måter støtes ut fra fellesskapet. Solidaritet dreier seg om å stå sammen med andre i et gjensidig og likeverdig forhold. Uansett hvor forskjellige mennesker er, er ikke den enes velferd mer betydningsfull enn den andres. Kirkens Bymisjon vil arbeide i solidaritet med dem som er svakest stilt i vårt samfunn. Dette må skje både i møte med de krefter som støter mennesker ut, i støtte for mennesker i deres kamp mot utstøtingen og gjennom å gi mennesker mulighet for å delta i arbeid som har betydning for andre menneskers liv.

Alle relasjoner har et element av makt i seg. Derfor er makt og maktforvaltning sentralt i alt helse- og sosialarbeid. Mennesker er ofte mer sårbare når de trenger pleie, omsorg eller hjelp. Feil bruk av makt kan hindre at enkeltmennesket blir sett og respektert ut fra sin livssituasjon, sine verdier og egenart. En god maktforvaltning kan gi styrke og mot til forandring. Dette er en utfordring både i samfunnet og i Kirkens Bymisjons virksomheter.

BARMHJERTIGHET

Vi ønsker at barmhjertighet skal være et synlig uttrykk for Guds kjærlighet blant mennesker.

Barmhjertigheten er oppmerksom, raus og åpen og uttrykker et likeverdig møte mellom mennesker. Der veldedighet nøyer seg med å gi gode gaver har barmhjertigheten vilje og evne til å ta del i livet til medmennesker som opplever det vonde. Kirkens Bymisjon vil gi hjelp og støtte til mennesker uansett livssituasjon.

LIV SOM HENGER I EN TRÅD

Jeg er pusten langt der ute
Liv som henger i en tråd
Jeg er skyggen bak en rute
Det er jeg som brister nå
Nå er dagens mørke over
Jeg er våken og forlatt
Alt som bandt meg fast til lyset
snur seg bort fra meg i natt
Mine nervetråder vokser
gjennom leppens tynne hud
ut i stemmen, gjennom linjen
Hør meg, noen, hør meg Gud

Hvem er du som rolig svarer
Hvorfor har du nattevakt
Hvorfor prøver du å høre
det som aldri kan bli sagt
Du kan ikke kjenne angsten
bite i mitt nakkeskinn
Ikke prøv å si meg veien
Jeg er lam og døv og blind
Ikke våg å lytte fortsatt
Det er altfor vondt å si
at jeg ikke vil fortelle
om et liv som er forbi

Ikke si at du forstår meg
Ikke si at jeg tar feil
Alt jeg ber om er litt nærvær
Jeg har mer enn nok av speil
Bare sans meg i min smerte
Bare våk med meg en stund
Kanskje håpet lar seg lede
fra et øre til en munn
Jeg er pusten langt der ute
Liv som henger i en tråd
Jeg er skyggen bak en rute
Det er jeg som brister nå

Hans Olav Mørk – fra Kirkens SOS Oslo

HÅP OG TRO

Mennesker lengter, drømmer og håper – på nærvær og tilhørighet. Gud har skapt mennesket med mulighet til oppreisning og nytt liv, uansett hva det har opplevd av lidelse, fornedrelse og ondskap, og lagt ned i mennesket en kilde for håp og livsmot. Kirkens Bymisjon vil være et sted der lengselen, drømmen og håpet får næring, – i åpenhet mot Gud og gjennom fellesskapet mellom mennesker.

Det skal reises et Hus
av vårt håp
Der skal grenser overskrides
Og mennesker ta vare på mennesker
Noen våger å puste
Andre å lene seg inntil skuldre
Andre å forlate

Der skal intet være Normalt
Og alt skal være Menneskelig
Innerst inne i konvensjoner
og institusjoner skal det reises
Et lite Hus for mennesker

Et gråtested
Et fristed for lengsler
Et frihetssted

Et hus av våre håp

Wera Sæther

Gud, Du ser våre lys og hører våre bønner,
de vi har delt med hverandre og de vi bærer
i hjertets dyp. Vi takker Deg fordi Du deler
våre glæder og bærer våre sorger sammen
med oss

fra Hverdagsmessens liturgi
Bymisjonssenteret Tøyenkirken

– Hus bør være i samme klasse som luft og vann: Fritt for alle. Hus er en selvfølgelig forutsetning for liv. Det er vanskeligere enn før å være uten bolig, men vi må kjempe for retten til bolig for alle.

Nils Christie, professor

– Jeg vil takke Forumteateret for at jeg nå tør å gjøre en reise ut i verden på egenhånd. Jeg er ikke lenger redd for å si hva jeg mener, se folk i øynene, eller tro at mine meninger ikke er likestilte med andres og verdifulle.

Deltaker Forumteateret på SAFIR Frivilligsentral på rusfeltet

Hva vi enn tror at bønn er
så tror vi
på bønn.

Kirkens SOS Oslo

Vi tror at alle barn ønsker å være gode barn, og at alle foreldre ønsker å være gode foreldre.

Robust - Omsorgsstasjon for barna og unge

Kvinnen er unik og står alene
Mange møter har vist oss at når vi viser henne respekt for hennes liv,
vet vi at det gir henne mot til å leve
i fellesskapet
Vi må aldri vise en adferd eller en handling som bare ser henne som narkoman eller som prostituert.

Natthjemmet for kvinner

Etter matlagingskurs på Bymisjonsstenteret:
– Jeg laget middag hjemme i går. Det fikk meg til å føle meg som et normalt menneske...

Deltaker ved Bymisjonsstenteret i Lillestrøm

KIRKENS BYMISJONS SYMBOLER

Kirkens Bymisjon har i sitt arbeid blant byens mennesker valgt sine symboler – brostein, levende lys, roser og kors. Symbolene minner oss på en åpen måte om betydningen av det vi gjør, og gir den enkelte av oss mulighet til å knytte oss til oppgaven på vår egen måte. Symbolene brukes i markeringer, gudstjeneste og bønneliv med dette innholdet:

BROSTEINEN – er tegnet på vår hverdag, livserfaringen og gatas virkelighet.

LYSET – er tegnet for håp, tro og bønn:
Håpets lys, troens ild – og den ordløse bønn.

ROSENE – minner oss om kjærligheten.
Med sin varme røde farge er rosen symbolet for både Guds og menneskers kjærlighet.

KORSET – minner oss om at Gud også er menneske som kjenner hverdagsliv, lidelse, nød og glede på kroppen. Det er kristentroens fremste symbol for håp og nytt liv.

STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO

Kirkens Bymisjon i Oslo (SKBO) er en diakonal stiftelse.

Fra Kirkens Bymisjons vedtekter:

«Stiftelsen Kirkens Bymisjon har som formål

– i samarbeid med Den norske kirkes organer og

i overensstemmelse med dens bekjennelse

– å fremme tiltak som bidrar til å virkeliggjøre kirkens oppdrag.»

Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo er organisert med styre og representantskap. Arbeidet drives i ca. 40 institusjoner og tiltak, små og store. Det er stor bredde og høy kompetanse blant Kirkens Bymisjons medarbeidere. Personalet er den mest avgjørende ressurs i vårt arbeid. SKBO har også en rekke selvstendige stiftelser, fonds og legater under sin administrasjon.

BREDT SAMARBEID

Kirkens Bymisjon har et omfattende samarbeid med offentlige helse- og sosialmyndigheter, først og fremst Oslo kommune og det statlige helseforetaket Helse SørØst RHF. I tillegg til egenfinansierte prosjekter, driver vi behandlings- og omsorgsinstitusjoner med full budsjettdekning fra det offentlige.

Som diakonal stiftelse har vi også nært samarbeid med andre kirkelige og humanitære organisasjoner. Kirkens Bymisjon er tilstede med selvstendige stiftelser i de fleste større byer i Norge: Tromsø, Bodø, Trondheim, Bergen, Ålesund, Stavanger, Kristiansand, Porsgrunn, Tønsberg, Drammen, Oslo og Fredrikstad. Flere av stiftelsene driver også arbeid i nabobyer og på større steder i sitt distrikt.

Stiftelsene har nær samhandling gjennom Fellesrådet for Kirkens Bymisjons stiftelser i Norge og ledersamlinger.

ØKONOMI

Av det samlede budsjettet utgjør offentlige refusjoner omlag 4/5. Det øvrige dekkes av inntekter fra fonds, legater og innsamling. I advent gjennomføres en juleaksjon med pengeinnsamling, julearrangementer og ulike former for tiltak for vanskeligstilte i storbyen.

Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo
Tollbugata 3, 0152 Oslo
Telefon: 02005
E-post: firmapost@bymisjon.no
Gavekonto: 7011 05 18593

Grafisk design: Torstein Ihle og Scandinavian Design Group
Foto: Atle Briseid, Torstein Ihle og Massimo Leardini
Trykk: Copycat AS

INGEN ER BARE DET DU SER

En hjemløs er ikke bare fattig
En rusavhengig er ikke bare misbruker
En kvinne «på strøket» er ikke bare prostituert
En aldrende er ikke bare gammel
Ingen er bare det du ser

rom for alle